

VJESNIK SVETOG RAFAELA

SIJEČANJ 2025.
GODINA XII, BROJ 1

VJESNIK
SVETOG
RAFAELA

IMPRESSUM

VJESNIK SVETOG RAFAELA
Izlazi povremeno

IZDAVAČ
Specijalna bolnica za
psihijatriju i
palijativnu skrb Sveti Rafael
Strmac
Strmac naselje 4
Šumetlica 35 404 Cernik

KONTAKT
035/386-700
035/386-701
www.bolnicasvetirafael.eu

GLAVNI UREDNIK
Maristela Šakić,
dr. med.spec.psih.

GRAFIČKA OBRADA
Marina Bošković

TISAK
Tiskara Nova Gradiška

MJESTO I GODINA
IZDAVANJA
Nova Gradiška,
Siječanj 2025.

PREDGOVOR

- RIJEČ UREDNICE
- PRIOR PORUČUJE

DUHOVNA DOGAĐANJA

- BLAGDAN VELIKE GOSPE
- PROSLAVA SVETOG RAFAELA
- SVI SVETI
- BOŽIĆNI BLAGDANI

EVANGELIZACIJA DJELATNIKA

- NASTAVAK EVANGELIZACIJSKO HAGIOTERAPIJSKIH SUSRETA
- ADVENTSKA DUHOVNA OBNOVA

EDUKACIJA DJELATNIKA

- PREVENCIJA MJERA PRISILE U PSIHIJATRIJI- KOMUNIKACIJA I DEESKALACIJSKE TEHNIKE
- 3. HRVATSKI KONGRES O PALIJATIVNOJ SKRBI
- 6. REGIONALNA KONFERENCIJA O ALZHEIMEROVOJ BOLESTI
- "OSOBNIA ULOGA U RJEŠAVANJU KONFLIKATA NA RADNOM MJESTU"
- EDUKACIJE DJELATNIKA U DRUGOJ POLOVICI 2024. GODINE

HODOČAŠĆA DJELATNIKA

- PROSLAVA BLAGDANA GOSPE VOĆINSKE
- HODOČAŠĆE U MEĐUGORJE

VAŽNI DOGAĐAJI U BOLNICI

- FRUP
- SPORTSKE IGRE-SVJETSKI DAN MENTALNOG ZDRAVLJA
- POSJET STUDENATA KATOLIČKOG BOGOSLOVNOG FAKULTETA IZ ĐAKOVA
- PROGRAM „ANIMACIJA, DUHA, DUŠE I TIJELA“-SREĆKO KARIĆ
- STRMAČKA ŠETNJA
- IZABRAN NOVI POGLAVAR BOLNIČKOG REDA SVETOG IVANA OD BOGA
- KONCERT "PJESMOM PROBUDIMO OSJETILA"
- SVETI NIKOLA
- POSJET VRTIĆU
- BISKUPOV POSJET SPECIJALNOJ BOLNICI SVETI RAFAEL STRMAC

KUTAK ZA PACIJENTE I SURADNIKE

- MALA KUĆA VELIKIH LJUDI
- DR.KRIŽO KATINIĆ- SUVREMENA OBITELJ I TEŠKA BOLEST
- SVJEDOCI MILOSRĐA- ČUDO U BOLNICI MILOSRDNE BRAĆE NA OTOKU TIBER
- VRIJEME DOŠAŠĆA "ADVENTURE"

POVIJESNI KUTAK

- DRŽAVNO LJEČILIŠTE ZA PLUĆNE BOLESNIKE "STRMAC" (1929.-1942)
- STRMAC 1974.

NOVI DJELATNICI

DOBRO BIRAM VOLONTIRAM- PLETENJE I FRAKTALNO CRTANJE

RIJEČ UREDNICE

Dragi čitatelji,

Donosimo vam na početku godine novi broj našeg Vjenika Sveti Rafael.

Čitajući stranice Vjesnika imat ćete priliku vidjeti mnogo zanimljivih sadržaja iz druge polovice 2024. godine.

Stari latini su rekli *historia est migastra vitae*, povijest je učiteljica života, zato u ovom broju Vjesnika otvaramo rubriku "kutak povijesti." Sasvim slučajno, iako ništa nije slučajno, došli smo do povijesnih sadržaja naše bolnice i to od 1929, od kada je bolnica počela fonctionnerati, pa do sedamdestih i osamdesetih godina prošlog stoljeća.

Dobri ljudi, iza sebe ostavljaju trajan trag, koji ne završava njihovim aktivnim umirovljenjem ili prelaskom u bolji svijet. Ugledajmo se na njih, učimo od najboljih i onda kada nam se čini da su snage na izmaku.

U proteklim mjesecima je puno toga bilo u znaku naše nove humane i stručne epohe u životu bolnice, a to je naš "Park života" u kojem imamo postavljene sprave na otvorenom. Nastavili smo sa donatorskim humanitarnim koncertom i sada se radujemo proširenju Parka kroz izradu senzornog vrta za osobe sa neurokognitivnim poteškoćama.

Na kraju godine su naši vlasnici i osnivači Milosrdna braća imali generalni kapitul, pratili smo ih svakodnevnim molitvama i dobili novog generala, fra Pascala Ahodegnona iz Benina, domovine naših Marijinih sestra od čudotvorne medaljice koje svesrdno pomažu gostima bolnice.

Ovim putem Ocu Generalu čestitamo i želimo obilje Božje milosti i zagovor naših zaštitnika sv. Ivana od Boga i sv. Rafaela.

Nastavljamo naš hod dalje u tekućoj i jubilarnoj 2025. godini.

Zahvaljujem se svima koji su svojim aktivnim angažmanom pisali za naš Vjesnik. Pozivam sve koji imaju dobru volju, da se uključe u pisanje, jer što nije zapisano, kao da nije ni bilo.

Svim našim djelatnicima, redovnicima, bolesnicima i njihovim obiteljima (gostima) naše bolnice, suradnicima, dobročiniteljima i volonterima neka 2025. godina bude ispunjena mirom u srcu i dobrim djelima.

Dr. Maristela Šakić

PRIOR PORUČUJE

Dragi prijatelji,

Opet smo na početku godine. To je kao kada otvaramo novu knjigu, korice su i dalje sjajne, stranice čiste bez tragova čitanja, bez savijenih kutova i bez podvlačenja (sve moje knjige su podcrtane).

Kakva će biti ove godine? Vidjet ćemo kad dođemo do kraja knjige. Polako, tek smo vidjeli korice, a godina koja je prošla već postaje uspomena.

Kad pogledam unatrag, vidim mnoge radosti i neke trenutke žalosti. Svijetle boje se izmjenjuju s tamnim.

Sada kada sam malo ostario, mogu cijeniti čak i one tamne mrlje na slici života. I one su dio slike, bez njih, slika bi bila nepotpuna i dosadna.

Prošlogodišnja događanja kao da pozivaju na zahvalnost. Dobri Gospodin se jako potrudio da nam složi ove puzzle, tako lijepo i zanimljivo.

Iskustva boli nas oblikuju, čini nas boljim i hrabrijim.

Hvala Ti, Bože, jer si uvijek bio uz nas. S Tobom je uvijek lijepo, s Tobom možemo sve!

Ovo je moja želja svima vama za 2025. Godinu!

PRIOR

Fra Giovanni Giemula

FATEBENEFRAELLI

BLAGDAN VELIKE GOSPE

Blažena Djevica Marija zauzima posebno mjesto u životu katolika. Ona nam prije svega pokazuje primjer predanosti Bogu i njegovoj volji te svojim zagovorom trajno posređuje za nas kod svoga Sina. Svojom majčinskom ljubavlju nas prihvaća, poziva i vodi svome Sinu Isusu Kristu, jedinom Spasitelju. Marija je također na poseban način uzor svim ženama i majkama pokazujući što znači istinsko dostojanstvo žene.

Marijanske pobožnosti posebno su prihvaćene i razvijene u našem narodu ponajprije kroz hodočašća u naša brojna svetišta. Povezani u duhu sa svim hodočasnicima toga dana, proslavili smo naš najveći marijanski blagdan, Veliku Gospu i u našoj kapeli posebno moleći njezin zagovor za tjelesno i duhovno zdravlje. Pobožnost Majci Božjoj i inače je prisutna u našoj zajednici kroz gotovo svakodnevnu molitvu krunice.

Vič. Ivica Razumović

PROSLAVA SVETOG RAFAELA

I ove godine smo u nedjelju 29. rujna proslavili blagdan zaštitnika naše kapele i bolnice Sv. Rafaela arkandela. Svečanu svetu misu predvodio je umirovljeni požeški biskup mons. Antun Škvorčević koji je tom prilikom za svoje osobite zasluge u nastajanju i djelovanju bolnice činom agregacije pridružen Redu Milosrdne braće. Priznanje je u ime generela Reda uručio fra Giancarlo Lapić, predsjednik upravnog odbora.

U svojoj propovijedi biskup Antun je između ostaloga naglasio kako svaki čovjek može biti dobro ukoliko je otvoren za Boga te živi prije svega duhovnim životom. Vjera u onoga koji je pobijedio i samu smrt nadvladava sve naše bolesti i ograničenosti te nas usmjerava prema drugima. Veličinu svoje brige i ljubavi za čovjeka Bog pokazuje i preko svojih anđela. Arkandeo Rafael pokazatelj je Božje brige ne samo za tjelesno, nego za cjelovito čovjekovo zdravlje koje prije svega uključuje duhovnu dimenziju našeg bića. Pozvao nas je da jedni u drugima, a osobito u medicinskim djelatnicima, prepoznamo anđele koje nam Bog šalje onako kako je i starozavjetnom Tobiji poslao arkadela Rafaela da ga prati na njegovu putu.

Uoči proslave blagdana održana je i trodnevna duhovna priprava koju su predvodili vlč. Mario Cimbal, župnik iz Davora, vlč. Josip Krpeljević, bolnički dušobrižnik u Požegi te fra Željko Paurić iz Cenika. Proslava blagdana završena je domjenkom i zajedničkim druženjem u prostorima radne terapije. Pjevanje na svetoj misi predvodio je zbor mladih "Nebeski znak" iz Nove Gradiške te je tom prilikom ostvarena dobra suradnja za koju se nadamo da će se i dalje nastaviti. Zahvaljujemo i svima ostalima koji su dali svoj doprinos u proslavi našeg blagdana.

VLČ. Ivica Razumović

BLAGDAN SVIH SVETIH

Na dan Svih Svetih spominjemo se svih proglašениh svetaca i blaženika Katoličke Crkve. Primjer njihova života daje nam snagu i nadahnuće za naš kršćanski život dok nam njihov zagovor pomaže na našem zemaljskom putovanju prema nebeskoj domovini. Na Dušni dan spominjemo se svih vjernih preminulih. Dok se s osjećajima zahvalnosti sjećamo njihova života, molimo da im Bog otpusti grijehe i primi ih u svoje vječno zajedništvo.

Nakon svete mise u našoj kapeli okupili smo se na ulazu Bolnice kod kipa svetog Ivana od Boga te u spomen na sve vjerne preminule upalili lampione i položili ih u oblik kruga nakon čega je uslijedila zajednička molitva. Svaki je pacijent dobio po jedan lampion čije je svjetlo prikazao u spomen na svoje najbliže te smo na taj način, barem simbolički, svojim pacijentima omogućili održavanje ovog tradicionalnog običaja.

VIČ. Ivica Razumović

BOŽIĆNI BLAGDANI

I ove smo godine svim našim pacijentima, kroz misna slavlja i ostale sadržaje, nastojali pomoći da dožive ozračje božićnog vremena te prepoznaju i prihvate glavnu poruku božićnih blagdana - dolazak Božji u događaju Isusova rođenja.

Sveta misa polnoćka održana je nešto ranije, u 20 sati, na kojoj su bili prisutni i mnogi naši djelatnici s obiteljima. Nakon mise uslijedio je tradicionalni domjenak te prilika za čestitanje i druženje. Na sam blagdan Božića kroz misna čitanja razmišljali smo o Isusu Kristu kao vječnoj riječi u kojoj nam Bog snažno progovara i koja traži od nas odgovor vjere.

Stvaranju božićnog ozračja doprinijeli su i naši djelatnici od kojih ističemo časne sestre i administrativne djelatnike koji su uredili borove i jaslice u kapeli, te djelatnike radne terapije koji su zajedno s pacijentima uredili ulaz u bolnicu i vanjske jaslice.

Vlč. Ivica Razumović

NASTAVAK EVANGELIZACIJSKO HAGIOTERAPIJSKIH SUSRETA

U prosincu 2024. godine održan je 19. evangelizacijsko -hagioterapijski susret koji iz mjeseca u mjesec okuplja grupu djelatnika vođenu od strane hagioasistentice i voditeljice Centra za duhovnu pomoć u Novoj Gradišci gosp. Zrinke Ferenčine. Unatoč „zgusnutom“ radnom rasporedu djelatnici su se okupljali na susretu vođeni čežnjom da upoznaju tko su?, od koga su?, kako živjeti?, kuda idu? ...tj. kako bi dobili odgovore na temelja pitanja svog života i postojanja uopće. Na takva pitanja čovjek dobiva odgovore u susretu sa Izvorom svoga života, u susretu „oči u oči“, kada Stvoritelj postane sugovornik i partner u životu. U susretu sa Trojedinim Bogom koji je Istina, Ljubav, Jedinstvo, Ljepota... jednostavnije rečeno „ sve u svemu“ čovjek spoznaje da je ljubljen, dragocjen, jedinstveno dijete Božje. To je spoznaja koja čovjeka osvaja, koja ga mijenja, vodi prema obraćenju i vjeri te čovjek više nije isti, on je ozdravljen, cjelovit, obogaćen te ne živi više on nego Isus živi u njemu. Današnje izazovno vrijeme traži svjedoke, „ hodočasnike nade“ koji svojim životom, u obitelji, zajednici, na radnom mjestu... svjedoče i žive Dobrotu, unose svijetlo u mrak svakog čovjeka te postaju kvasac koji mijenja društvo i cijeli svijet.

„Čovječe ne idi malen ispod zvijezda“. (A. B. Šimić)

Ivana Mihić, mag. med. tech.

VJESNIK SVETOG RAFAELA- EVANGELIZACIJA DJELATNIKA

ADVENTSKA DUHOVNA OBNOVA

Dana 2. prosinca u našoj bolnici održana je duhovna obnova za djelatnike koju je predvodio fra Ivan Matić, voditelj Kuće susreta Tabor. Program se sastojao od duhovnog nagovora, molitve krunice i prilike za svetu ispovijed te svete mise na kojoj su bili prisutni i naši pacijenti. Sve je završilo kratkim zajedničkim druženjem uz pjesmu. U posebnom ozračju mira i radosti očitovalo se duhovno zajedništvo naših djelatnika čime smo pokazali da smo, unatoč različitosti naših osobnosti i službi koje vršimo, na duhovnoj razini pred Bogom svi jednaki i međusobno povezani.

Na početku svog nagovora fra Ivan nas je podsjetio na ovogodišnju obljetnicu 800 godina stigmi svetog Franje te uprizorenja živih božićnih jaslca. Jaslce označavaju Isusov dolazak među nas koji se na sakramentalni način događa u svakoj svetoj misi.

Svetog Franju je karakterizirala duboka čežnja za Bogom što možemo usporediti s našim iščekivanjem dolaska Isusova u vremenu došašća.

Izraelski narod Starog zavjeta proživljavao je svoje došašće u iščekivanju obećanog Mesije. Na pragu Novog zavjeta Bog ispunjava svoje obećanje te u punini vremenâ po Mariji šalje svoga Sina. Upravo Marija nam je uzor na koji način živjeti puninu milosti u ispunjenosti Kristom. Došašće je vrijeme kada upravo to nastojimo činiti, susretati se sa živim Bogom, a ne ostati samo na vanjštini.

Isusovo začće u Marijinu krilu pokazatelj je da Bogu ništa nije nemoguće ukoliko poput Marije i mi kažemo svoj "da" Bogu. Tada se ostvaruju riječi apostola Pavla koji kaže: "Ne živim više ja, nego živi u meni Krist." U svijetu koji često odbacuje Krista nije to uvijek jednostavno i ostvariti, no Bog sve okreće na dobro. Potvrdio nam je to i Isus kada kaže: "U svijetu imate muku, ali hrabri budite; ja sam pobijedio svijet." Ivan Krstitelj kao druga najvažnija osoba u adventu nakon Marije, glasnik Isusova dolaska, potiče nas da i mi svojim životom naviještamo Krista izvršavajući tako svoju proročku i svjedočku ulogu. Na kraju svog nagovora fra Ivan je naglasio kako kroz svoj dolazak Isusu Kristu otkrivamo i svoj vlastiti identitet jer upravo On ima odgovor na pitanje tko smo mi. I Marija je također kroz dolazak Božji u navještenju anđela Gabriela otkrila svoj vlastiti identitet i poslanje. Sve se to na sakramentalni način događa u euharistiji kada primajući Tijelo Isusovo postajemo najbližnji Mariji koja je začela dijete Isusa. Euharistija je stalni Isusov dolazak među nas koji se događa između prvog i drugog njegova dolaska. Primajući njegovo Tijelo mi postajemo živo svetohranište.

VIČ. Ivica Razumović

PREVENCIJA MJERA PRISILE U PSIHIJATRIJI-KOMUNIKACIJA I DEESKALACIJSKE TEHNIKE

17. listopada 2024., u biblioteci bolnice za psihijatriju i palijativnu skrb "Sv. Rafael", održan je susret za djelatnike s ciljem educiranja o mjerama prisile i deeskalacijskim postupcima. Na kreativno dramski način djelatnici su s odjela kroničnih duševnih bolesti Odsjeka I i II te s odjela palijativne skrbi i dugotrajnog liječenja prikazali doživljene krizne situacije u kojima se pacijent na verbalan ili neverbalan način ponašao agresivno prema sebi, drugima ili okolini i koja su zahtijevala hitnu intervenciju u cilju zaštite života i zdravlja pacijenta ili osoba koje ga okružuju.

Kroz prikaze slučajeva naglašeno je da je deeskalacijski postupak s agresivnim pacijentom efikasno korištenje verbalnih i neverbalnih komunikacijskih vještina s ciljem smanjivanja uznemirenosti agresivne osobe ili osobe s rizikom od agresivnog ponašanja kako bi se smanjila mogućnost za agresivno ponašanje ili daljnje napredovanje agresivnog ponašanja, odnosno prevencije agresivnog ponašanja.

sr. Lucija Bijelić, mag.psych

3. HRVATSKI KONGRES O PALIJATIVNOJ SKRBI SA MEĐUNARODNIM SUDJELOVANJEM

U pastoralnim prostorima Nadbiskupskog vikarijata Osijek od 24.10. do 26.10.2024. godine održan je 3. Hrvatski kongres o palijativnoj skrbi sa međunarodnim sudjelovanjem u organizaciji Zaklade sveti Franjo – palijativna skrb i Hrvatskog društva za palijativnu medicinu te suorganizaciji Katoličkog bogoslovnog fakulteta u Đakovu sveučilišta J. J. Strossmayera u Osijeku i Znanstvenog centra izvrsnosti za integrativnu bioetiku.

Na kongresu su se okupili stručnjaci različitih profesija (liječnici različitih specijalizacija, medicinske sestre, psiholozi, duhovnici, fizioterapeuti, socijalni radnici, ...). Cilj je bio prikazati sve aspekte palijativne skrbi uz isključivo holistički pristup bolesniku i njegovoj obitelji, a temeljni cilj Kongresa bio je razmjena iskustava i znanja te donošenje jasnih zaključaka o potrebnim promjenama sa ciljem čuvanja dostojanstva bolesnika i obitelji do kraja života.

Ispred Specijalne bolnice za psihijatriju i palijativnu skrb „Sveti Rafael“ Strmac Kongresu su prisustvovali ravnateljica Maristela Šakić, dr. med., spec. psihijatrije; liječnica i glavna sestra Odjela palijativne skrbi i dugotrajnog liječenja, Spomenka Petek, dr. med. i Antonija Pejaković Ličina, bacc. med. techn. te psihologinja Ivana Tomić Pavlović, prof., spec. palijativne psihologije. Sudjelovali su aktivno kroz predavanje i praktične prikaze: Odnos, razvoj i rast kroz konstruktivno zajedništvo mjesečnih „VELIKIH VIZITA“ u Specijalnoj bolnici Sveti Rafael (Maristela Šakić), Čovjek je čovjeku lijek (Spomenka Petek), Revolucija u liječenju akutne i kronične rane-praktični prikaz (Antonija Pejaković Ličina u sklopu Mediline d.o.o. prezentacije) te poster prezentaciju „DOKTORE TI SI FIJU-FIJU“ (Ivana Tomić Pavlović, Antonija Pejaković Ličina, Nikolina Špoljarić, Matea Grbeš, Gabrijela Pandža, Zoran Krpan, Krno Bušić, Blanche Dakin).

Korisno nam je bilo čuti iskustva i ideje drugih sudionika, dobiti uvide u druge razine organizirane palijativne skrbi, probleme i pozitivne primjere prakse, a kroz autentične prikaze stručnog djelovanja u Bolnici, nastojali smo dati svoj doprinos daljnjem razvoju palijativne skrbi stavljanjem naglaska, još jednom, na važnost: stavljanja autentične osobe (sa njenom obitelji) u središte palijativnog djelovanja, organiziranja multidisciplinarnog pristupa uz korištenje dodatnih ljudskih resursa, visokofunkcionirajućeg tima u osnovi visoke kvalitete skrbi o pacijentu i obitelji koji raste i razvija se kroz konstruktivno zajedništvo.

prof. Ivana Tomić Pavlović, spec. palijativne psihologije

6. REGIONALNA KONFERENCIJA O ALZHEIMEROVOJ BOLESTI SA TEMOM „IZAZOVI DUGOTRAJNE SKRBI OSOBA OBOLJELIH OD DEMENCIJE-OSD“

27. i 28. rujna 2024. godine održana je 6. regionalna konferencija o Alzheimerovoj demenciji u Lipiku s ovogodišnjom temom „Izazovi u dugotrajnoj skrbi osoba oboljelih od demencije“. Kroz ta dva dana održano je 28 prezentacija podijeljenih u četiri bloka prvi dan i dva bloka drugi dan te jedna rasprava pod nazivom „Zajedno smo jači“. Na konferenciji su sudjelovali stručnjaci iz cijele Hrvatske te smo imali gosta i iz susjedne BiH koji je izrazio želju da posjeti našu Bolnicu, iz više područja zdravstva i socijalne skrbi: liječnici, medicinske sestre, logoped, socijalni radnik, fizioterapeuti, radni terapeuti, pripadnik HGSS-a itd.

Svatko je sa svoje točke gledišta predstavio problematiku s kojom se svakodnevno susrećemo, netko sa teorijske strane, a netko sa davanjem primjera. Teme su bile vrlo raznolike što je obogatilo jedno ovako pozitivno okupljanje. Govorilo se o dijagnostici, ulozi i radu cjelokupnih timova, logopedskoj terapiji, kreativnosti, glazbi, projektima, prehrani, Dnevnim boravcima u udrugama, utjecaja šumskog okruženja te traganjem za nestalima. Posebno nas se dojmila mlada socijalna radnica koja je s puno žara pristupila temi i problematici svog posla te nam ispričala jednu svoju situaciju kada je u popodnevnim satima (van radnog vremena) vodila jednu gospođu na hitnu i u večernjim satima joj hitno pronašla smještaj. Potaknula je raspravu o tome kako „natjerati“ liječnike opće prakse da postave dijagnozu i kako uvjeriti obitelj da osobi treba pomoć.

Naše izlaganje „Timski pristup u dugotrajnoj skrbi osoba oboljelih od demencije“ je prošlo vrlo uspješno te su nam prisutni pružili podršku u nastavku našeg djelovanja i unaprjeđenja rada (istraživanja). Iz Srednje škole Pakrac su također izrazili želju da bi nekad došli u posjet Bolnici. Kao tim se veselimo, ako bude, slijedećim prilikama za promoviranje Bolnice, ali i za naš osobni rast i razvoj.

Gabrijele Trbara, bacc.therap.occup.

VJESNIK SVETOG RAFAELA · EDUKACIJA DJELATNIKA

“OSOBNÁ ULOGA U RJEŠAVANJU KONFLIKATA NA RADNOM MJESTU”

Dana 10. prosinca 2024. godine, u biblioteci Specijalne bolnice Sveti Rafael Strmac, održano je predavanje na temu „Osobna uloga u rješavanju konflikata na radnom mjestu“, koje je održala gospođa Ana Sarić, psihologinja i voditeljica Službe obiteljskog savjetovališta Caritasa Zagrebačke nadbiskupije.

Gospođa Sarić se u svom predavanju fokusirala na osobnu ulogu u rješavanju konflikata, posebice u radnom okruženju, gdje nesuglasice među zaposlenicima mogu negativno utjecati na produktivnost i međuljudske odnose.

Predavanje je pružilo uvid u alate i tehnike za bolje razumijevanje konflikata i njihovih uzroka te načine kako ih konstruktivno rješavati.

Prvi koncept kojeg je gospođa Sarić predstavila prisutnima bio je Johari prozor. Johari prozor je psihološki model koji se koristi za prikaz različitih načina međuljudske komunikacije. Sastoji se od četiri kvadranta:

- Otvoreni prostor – informacije koje su poznate i osobi i drugima,
- Skriveni prostor – informacije koje su poznate osobi, ali ne i drugima,
- Slijepi kutak – informacije koje su poznate drugima, ali ne i osobi,
- Nepoznata područja – informacije koje nisu poznate ni osobi ni drugima.

Cilj modela je ukazivanje na važnost otkrivanja vlastitih „slijepih kutaka“ kako bi se poboljšali međuljudski odnosi na radnom mjestu i smanjila mogućnost nastanka konflikta.

Sljedeći model koji je objašnjen bio je Karpmanov trokut. Karpmanov trokut, poznat i kao Dramski trokut, model je kojeg je osmislio psihijatar Stephen Karpman, a cilj trokuta je objasniti kako ljudi mogu biti uhvaćeni u negativnu međuljudsku dinamiku. Trokut se sastoji od tri uloge: Žrtva, Progonitelj i Spasitelj. Svaka uloga predstavlja različitu poziciju koju ljudi mogu zauzeti u sukobu ili problematičnoj situaciji.

- Žrtva je osoba koja se osjeća bespomoćno i nemoćno u određenoj situaciji. Često vjeruje da nemaju kontrolu nad onim što im se događa i može se osjećati zarobljenom ili preopterećenom. Žrtva je sklona tražiti suosjećanje i podršku od drugih te može kriviti druge za svoje probleme.
- Progonitelj je osoba koja se doživljava kao uzročnik problema. Može biti agresivna, kritična ili kontrolirajuća. Progonitelj često krivi žrtvu za situaciju i može pokušati dominirati nad njom ili je zastrašiti.
- Spasitelj je osoba koja pokušava riješiti probleme žrtve. Može ponuditi neželjene savjete, preuzeti previše odgovornosti ili pokušati popraviti situaciju bez doprinosa žrtve. Spasitelj se često osjeća dobro zbog toga što pomaže drugima, no njegovi postupci mogu zapravo jačati žrtvinu ovisnost i produžavati ciklus.

Karpmanov trokut koristan je model za razumijevanje kako se može razviti negativna međuljudska dinamika. Prepoznavanjem različitih uloga i preuzimanjem odgovornosti za vlastite postupke, možemo se osloboditi kruga i stvoriti zdravije odnose s drugima.

Za kraj, gospođa Sarić ispričala je priču o grčkom filozofu Sokratu i njegovim trima sitima, koja predstavljaju kriterije za prosuđivanje informacija:

- Sito istine – Je li to što ćete reći istina?
- Sito dobrote – Je li to što ćete reći nešto dobro?
- Sito koristi – Hoće li to što ćete reći biti korisno?

Sokrat nam ovom pričom ukazuje kako je potrebno živjeti jednostavno i mudro, pazeći ne samo na ono što i kako govorimo, već i na to što dopuštamo drugima da nam govore. Često čujemo različite informacije koje netko posije u naš um, ne sluteći u što se ta informacija može pretvoriti ili izrasti.

Predavanje gospođe Ane Sarić ponudilo je korisne smjernice za svakog zaposlenika kako bi bolje razumio svoju ulogu u konfliktima na radnom mjestu i stekao vještine za njihovo konstruktivno rješavanje. Korištenje spomenutih psiholoških alata zaposlenicima omogućuje jačanje samosvijest, bolju komunikaciju te smanjenje napetosti i nesuglasica u radnoj okolini.

Filip Vukušić, mag.iur.

OSTALE EDUKACIJE DJELATNIKA

U DRUGOJ POLOVICI 2024. GODINE PRISUSTVOVALI
SMO NA PREDAVANJIMA I SIMPOZIJIMA:

- 11.07.2024. GODINE-PRAKTIČNOST PRIMJENE U ZBRINJAVANJU STOMA I FISTULA PRIMJENOM OXMED POMAGALA:VODITELJ RADIONICE: TANJA MIODRAG, MAG. MED. TECHN., VODITELJ STOMA POMAGALA FIRME MEDICLINE
- 19.09.2024.-ALZHEIMEROVA BOLEST I POVEZANOST ZNANJA MEDICINSKIH SESTARA/TEHNIČARA O ALZHEIMEROVOJ BOLESTI. PREDAVAČI: MATEJA IVANIŠEVIĆ, BACC. MED. TECHN. MARTINA GAŠPAREVIĆ, BACC. MED. TECHN.
- 19.11.2024.GODINE-OPRAŠTANJE. PREDAVAČI: PROF.DR.MED. KRIŽO KATINIĆ I MIRO ŠEKELJA MED.TECHN.
- 05.12.2024.GODINE-RESOCIJALIZACIJA OSOBA S MENTALNIM POTEŠKOĆAMA U ZAJEDNICI. PREDAVAČI: MANDICA BOŽIĆ, BACC.MED.TECHN I SANDRA ČVORIĆ, BACC. MED. TECHN.

VJESNIK SVETOG RAFAELA- HODOČAŠĆA DJELATNIKA PROSLAVA BLAGDANA GOSPE VOĆINSKE

Dana 21. kolovoza 2024. godine, u jednom od najvažnijih marijanskih svetišta u Hrvatskoj -Voćinu, održana je tradicionalna proslava Gospe Voćinske - Gospe od Utočišta. Ovo značajno duhovno okupljanje privuklo je brojne vjernike iz raznih krajeva, koji su se okupili kako bi odali počast Gospi Voćinskoj i molili za njezin zagovor.

Misno slavlje, na otvorenom liturgijskom prostoru pokraj crkve Pohoda Blažene Djevice Marije, predvodio je požeški biskup Ivo Martinović. U svojoj homiliji biskup Ivo kazao je slijedeće:

„Došli smo ovdje kao djeca Božja koju Bog okuplja u tajni svoje ljubavi. Naša nebeska majka Marija, Gospa Voćinska, Majka od Utočišta, stoljećima je ovdje okupljala i dovodila vjernike koji su nalazili u Gospodinu svoju sigurnost, snagu za život i vjeru. Stoljećima je Marija ovdje bila zvijezda koja obasjava životne putove i ljudska srca i koja je tiho i neprimjetno govorila i kad se rušilo, palilo i umiralo. Dok molimo našu nebesku majku Gospu Voćinsku za sve osobne i zajedničke molitve, želimo zahvaliti Bogu za sve ono što su nam naši preci ostavili ovdje, svjedočanstvo vjere, života, ljubavi, nepokolebljive nade da Bog uvijek ostaje vjeran onima koji se u njega pouzdaju i koji zajedno s Marijom dolaze k njemu.“

Nakon euharistijskog slavlja uslijedila je upečatljiva procesija s Gospinim likom sa službom hvale i molbi Isusovoj Majci, a vjernici su uz podizanje svijeća pjevali i prigodne crkvene pjesme.

Cijeli događaj protekao je u svečanom i dostojanstvenom duhu, a proslava Gospe Voćinske još jednom je pokazala duboku privrženost i ljubav vjernika prema svojoj zaštitnici, donoseći mir i duhovnu obnovu svima koji su sudjelovali.

Gospi Voćinskoj - Gospi od utočišta hodočastili su i predstavnici Specijalne Bolnice Sveti Rafael Strmac, Ravnateljica, Maristela Šakić, Prior Janusz Frideryk Giemula, fra Giovanni te časne sestre iz Družbe Marijinih sestara od čudotvorne medaljice, koje svoju službu obavljaju u našoj Bolnici, časna sestra Marie Reine Oyeyemi, časna sestra Justine Seido Tikry, časna sestra Blanche Dakin te časna sestra Mireille Bokini.

VIČ. Ivica Razumović

VJESNIK SVETOG RAFAELA- HODOČAŠĆA DJELATNIKA
HODOČAŠĆE U MEĐUGORJE
23.08. – 25.08.2024.

Već drugu godinu za redom, djelatnici naše bolnice, sudjelovali su u višednevnom hodočašću u Međugorje koje je predvodila Župa Bezgrešnog Začeca Blažene Djevice Marije iz Nove Gradiške. Na hodočašću je prisustvovalo oko 10ak djelatnika naše ustanove.

Polazak je započeo već poznatim rasporedom, 23.08. oko 22 sata iz centra Nove Gradiške. Sam početak putovanja upotpunili smo molitvom krunice. Dolazak u Međugorje bio je 24.08. u ranojutarnjim satima nakon čega smo se uputili na brdo Križevac, moleći križni put. Po dolasku na posljednju točku Križevca, uslijedilo je slobodno vrijeme za okrpju, odmor i fotografiranje. Nakon spuštanja sa brda Križevac, autobus nas je odvezao u smještaj kada je već bilo i vrijeme za ručak. Po završetku ručka imali smo slobodan period za odmor. Subotnje poslijepodne je nudilo mogućnost ispovijedi, Svete Mise te klanjanja. Posljednji dan hodočašća započeo je doručkom nakon kojega smo se pješice uputili prema drugom poznatom brdu u Međugorju, brdu ukazanja tj. Podbrdu. Put do mjesta ukazanja je nešto kraći pa smo do cilja stigli nešto brže, iako je teren bio malo zahtjevniji. Po dolasku na brdo ukazanja, svatko je imao priliku za osobne molitve, prošnje i zahvale kao i predanje nas samih pod zaštitu naše drage Gospe. Nakon toga je uslijedio povratak u smještaj te vrijeme ručka, a potom zajednički odlazak na nedjeljnu Svetu Misu. Po završetku iste, uputili smo se natrag u smještaj, spakirali stvari te krenuli put kućama. Tijekom putovanja autobusom, časne volonterke naše bolnice (Marie Reine Oyeyemi i Blanche Dakin) su imale priliku svim putnicima ispričati svoje životne priče i događaje koji su ih obilježili te na koji način su došle u službu u našu bolnicu. Uz obilje smijeha i pjesme priveli smo još jedno hodočašće kraju te se u kasnim večernjim satima vratili svojim kućama obogaćeni novim iskustvima te obdareni mirom i duhovnim dobrima.

Monika Cindrić, med.sestra

FRUP FESTIVAL

Dana 22. kolovoza 2024. godine djelatnice Odsjeka za Radnu terapiju organizirale su Festival rehabilitacije u psihijatriji, tradicionalni FRUP. U sklopu festivala su uz obilje pjesme i smijeha, kako to i priliči jednom ljetnom festivalu, pripremile i prodajnu izložbu unikatnih radova naših pacijenata izrađenih na radionicama Radne terapije. Svaki rad je jedinstven i neponovljiv, načinjen sa puno uloženog truda i ljubavi, različitim kreativnim tehnikama pretočen u jedan umjetnički primjerak. Primjerak zajedničkih postignuća u rehabilitaciji na putu ka ozdravljenju. Na kraju, kada su svi koji su nastupali pokazali svoje talente, sve je pozdravila ravnateljica dr. med. spec. psih. Maristela Šakić koja nije skrivala svoje oduševljenje nastupima. U kratkom pozdravu osvrnula se na akronim naziva festivala FRUP te ga je opisala kao fantastični, radosni, uspješni, ponovno.

Festival se održava svake godine u ljetnim mjesecima, a osim naših pacijenata u programu redovito sudjeluju i pacijenti Integrativne dnevne bolnice te Stambena zajednica Sv. Ivan od Boga.

Glorija Bertelović, mag.oec.

SPORTSKE IGRE

Bavljenje sportom i tjelesna aktivnost imaju pozitivan utjecaj na mentalne sposobnosti, bolju koncentraciju, veće samopouzdanje i samopoštovanje, bolju otpornost na stres te mnoge druge pozitivne učinke na mentalno zdravlje.

Vođeni time, povodom Svjetskog dana mentalnog zdravlja, koji se obilježava 10. listopada i ove smo godine organizirali Sportske igre za naše pacijente i djelatnike gdje kroz jednostavne sportsko rekreativne aktivnosti održavamo opće psihofizičko zdravlje i kondiciju naših pacijenata. Na sportskim igrama natjecalo se ukupno 97 pacijenata u 7 disciplina: mini košarka, kuglana, nabacivanje kolutova, jaje u žlici, kvačica papir, vođenje lopte štapom te disk golf koji je nova disciplina u ovogodišnjim sportskim igrama, obzirom da je u Srpnju ove godine otvoren Park života i prvo disk golf igralište u jednoj ovakvoj ustanovi.

Osim naših pacijenata, zajedno sa nama natjecali su se i Integrativna Dnevna bolnica te Organizirano stanovanje Šumetlica.

Marina Bošković, bacc.therap.occup.

POSJET STUDENATA KATOLIČKOG BOGOSLOVNOG FAKULTETA IZ ĐAKOVA

Dana 17.10.2024.g Bolnicu Sveti Rafael Strmac posjetili su studenti postdiplomskog specijalističkog studija psihoterapije i teoterapije KBF-a Đakovo u sklopu kolegija "Suočavanje s boli i patnjom u svjetlu kršćanske antropologije i duhovnosti" pod vodstvom prof.dr.sc.Suzane Vuletić.

U duhu gostoljubivosti, studenti su dočekan od strane Priora Janusz Giemula (fra Giovanni), ravnateljice dr.med.spec.psih. Maristele Šakić, glavne sestre Bolnice Luce Marković i dežurnog liječnika Vanje Đuričića. Prior Bolnice je rekao studentima nešto više o Redu milosrdne braće, njihovom osnivaču Svetom Ivanu od Boga, dolasku Reda u Hrvatsku i osnivanju prve Katoličke bolnice u Hrvatskoj.

U kontekstu kolegija ravnateljica Bolnice je održala kratko predavanje o standardima Bolnice i pristupu u skrbi za palijativne pacijente i pacijente s mentalnim poteškoćama s naglaskom na duhovnost i implementaciju četvrtog zavjeta Reda milosrdne braće – GOSTOLJUBIVOSTI u svakodnevni rad s pacijentima.

Po završetku predavanja gosti su u pratnji Glavne sestre pošli u obilazak Bolnice. Zajedničko druženje se završilo u bolničkoj kapeli uz zahvale Bogu i Nebeskoj Majci.

Luca Marković, mag.med.tech.

PROGRAM „ANIMACIJA, DUHA, DUŠE I TIJELA“

Unazad tri mjeseca, a u sklopu programa liječenja pacijenata, uveden je novi obavezni program pod nazivom „Animacija duha, duše i tijela „ koje provodi umirovljeni hrvatski branitelj, trener, autor nekoliko dokumentarnih filmova i glazbenik Srećko Karić. Rekreativne su to radionice koje se provode svakih četrnaest dana po dva dana u tjednu za većinu pacijenata. Nit vodilja svake radionice su raznovrsni setovi vježbi prilagođene pacijentima kao jedan od modela rehabilitacije. Tu su i dodatna predavanja, gledanja kratkih edukativnih filmova, program prehrane, vježbe zagrijavanja, istezanja, disanja, kontemplacije i meditacije.

„Društvena rehabilitacija“ bio bi precizniji naziv ovoga programa. Uz medicinsku rehabilitaciju koju bolnica uspješno provodi, društvena rehabilitacija ima nešto drugačiji pristup te je dobra nadogradnja uz postojeću medicinsku. Modeli su to samopomoći koje pacijenti mogu provoditi samostalno u bolnici ali i izvan nje.

Jako se malo krećemo općenito i zanemaren je pokret, kao jedan od važnih oblika u stvaranju bolje kvalitete života. Liječnici mogu pomoći pacijentima ali trebaju i suradnju pacijenata na način da pacijenti paze na prehranu, da se kreću, vježbaju i duhovno se razvijaju. Provedbom istog, liječnicima olakšavaju liječenje, a sebi popravljaju zdravlje.

Pacijenti su raspoređeni u grupe od 12-20 polaznika u trajanju programa do 60 minuta koji je podijeljen na kratko predavanje, kratki film i set vježbi. Svaka grupa ima drugačiji pristup ovisno o dijagnozama. Program se odvija unutar bolnice u dvorani ali i vani ispred bolnice u Parku života. „Važno je u tom danu pacijentima za početak popraviti raspoloženje kako bi se lakše nosili sa svojim liječenjem i boravkom u bolnici“– naglasio bih.

„Ima tu i otpora i nevjerice od strane pacijenata dok se ne opuste i shvate da je ovaj program osmišljen zbog njih i njihovog zdravlja. Rekao bih da je svaki put vrlo izazovno, posebno sa novim pacijentima koji nisu upoznati s programom. Kasnije se tome svemu nasmijemo.“

„Nakon uvodnog predavanja, motivacijskog kratkog filma te raznovrsnim vježbama, potaknemo lučenje hormona endorfina, dopamina, serotonina i oksitocina. Kroz vježbe brzih udaraca u boksačku vreću ili određenih jednostavnih zahvata u borilačkim vještinama, potaknemo i lučenje adrenalina. Pacijenti puno toga nauče. Sve te informacije i vježbe mogu dalje provoditi i sami. Rezultat programa je kvalitetnije provođenje psihoterapije, bogatiji i raznovrsniji program bolnice koji prati svjetske trendove. Uočeno je bolje raspoloženje pacijenata koji ujedno otkrivaju nove vještine, povezuju se kroz takav oblik druženja i jačaju tijelo“ - zaključio bih.

Čovjek sam koji je teško bio ranjen u Domovinskom ratu. Dugogodišnje bolničko liječenje uz popratnu ratnu traumu ostavilo je neizbrisivi trag na mom tijelu i duhu. Liječnici su napravili sve što su mogli, a na meni je bilo da pronađem neke nove modele samopomoći kako bih si poboljšao kvalitetu života kao invalid Domovinskog rata. Pronašao sam se u vježbanju, zdravoj prehrani, upisao razne tečajeve, otišao i u Sjevernu Ameriku gdje sam prošao neke veteranske centre i NSCA akademiju da bih došao do saznanja kako pristupiti ljudima koji imaju sličnih psihofizičkih problema kao i ja. Radio sam puno na sebi i kreirao poseban program koji već dugi niz godina provodim. Kao trener radim s braniteljima, invalidima, rekreativcima i profesionalnim sportašima gdje je moje ratno iskustvo i općenito prolazak kroz traumu urodilo plodom da sam postao stručnjak za jedno usko područje u koji mnogi treneri i fizioterapeuti ne žele kročiti. Kao umjetnik koji se bavi filmom i glazbom, stvarajući sadržaj kroz kulturu i umjetnost, pronašao sam se u novim profesijama i ostavio traumu iza sebe. Model rekreacije i umjetnosti za mene se pokazao kao uspješan model zalječenja i kroz svoj program želim pomoći i drugima. No ništa bez duhovnosti, u mom slučaju kroz kršćansku vjeru. Rekreacija i duhovnost se tako lijepo slažu i nakon vježbanja možemo bolje kontemplirati pa čak i zakoračiti u kršćansku meditaciju. Kada se dovedemo na radnu temperaturu i upoznamo svoje unutarnje stanje tada možemo i stvarati te se pronaći u nekoj novoj profesiji. Važno je saznanje da imamo obavezu sami se pobrinuti za naš duh i tijelo, tada će i medicinsko liječenje biti uspješnije.

Srećko Karić

STRMAČKA ŠETNJA

Svježi i vedri dan je svanuo 19. listopada 2024. godine kada je grupa pacijenata izašla iz bolnice i duboko udahнула strmački zrak. Taj dan je bio drugačiji od uobičajenih subota. Taj dan se prvi puta održala šetnja po stazama Psunja kojim smo svakodnevno okruženi, ali smo obronke gledali samo iz bolničkih soba ili s terase naše Kantine. Zajedno sa socijalnom pedagoginjom je grupa 13 zainteresiranih članova Odsjeka psihijatrije 2 krenula u novo iskustvo. Ova šetnja je bila nešto drugačija od uobičajenih šetnji srijedom. Cilj ove subotnje šetnje je bio zagaziti u srce šume, osjetiti lišće pod nogama, slušati šum lišća na vjetru i žubor potoka koji nas prati. Laganim tempom smo se uputili prema izletištu Strmac i planinarskom domu. Uz međusobni razgovor i druženje, smijeh i uspuhanost smo polako stigli na odredište. Iskoristili smo priliku i posjetili Park skulptura i educirali se o prirodi Strmca uz pomoć edukativnih ploča koje su postavljene uz stazu Šumskog potoka. Uz kratki predah pokraj bazena i bilježenje trenutaka fotografijom, krenuli smo natrag prema bolnici. Na povratku smo se kretali Stazom šumskog kestena kako bismo dobili što potpuniji dojam o raznolikosti našeg okruženja. Približavanjem bolnici su se mogli čuti komentari "kada ćemo opet?", "kako je bilo dobro" i sveukupni dojam je bio kako je uspješno prihvaćena ideja šetnje šumskim stazama koja će se nastaviti kako nam vremenski uvjeti budu dopuštali.

U nastavku je nekoliko fotografija kako biste i Vi, dragi čitatelju, dobili dojam o našoj strmačkoj šetnji.

Ana Marić, univ. bacc. paed. soc.

IZABRAN NOVI POGLAVAR BOLNIČKOG REDA SVETOG IVANA OD BOGA

Częstochowa, 1. studenoga 2024. – U Częstochowi, Poljska, Brat Pascal Ahodegnon izabran je za generalnog poglavara Bolničkog reda Svetog Ivana od Boga (Red Milosrdne braće). Odluka je donesena u petak, 1. studenog 2024. godine, na 70. Generalnom kapitolu Reda. Kapitul, koji je započeo 15. listopada, okupio je 67 redovničke braće i 19 suradnika koji su se pridružili raspravama i planiranju, a skup je omogućio definiranje glavnih smjernica i preporuka za život i djelovanje Reda u sljedećih šest godina.

Brat Pascal rođen je 10. travnja 1971. godine u Savéu, Benin, a Redu Milosrdne braće pridružio se 1994. godine. Prve zavjete položio je 15. kolovoza 1997., dok je svečane zavjete dao 25. svibnja 2003. godine. Svoj akademski put završio je diplomom iz medicine i kirurgije u Milanu, Italija. Prije izbora na funkciju generalnog poglavara, Brat Pascal obavljao je dužnost generalnog savjetnika, na koju je bio izabran 2012., a ponovno potvrđen 2019. godine, s posebnim zadatkom praćenja i podrške radu Reda u Africi.

Misija Reda Svetog Ivana od Boga

Bolnički red Svetog Ivana od Boga sastoji se od 161 zajednice i više od 410 zdravstvenih, socijalnih i medicinsko-socijalnih ustanova u 54 zemlje diljem svijeta, koje pružaju pomoć bolesnima i potrebitima. Red okuplja 965 redovnika i oko 65.000 laičkih suradnika, zajedno tvoreći jedinstvenu bolničku obitelj posvećenu brizi za najugroženije članove društva.

Planovi za budućnost i značaj održavanja Generalnog kapitula u Poljskoj

Dana 4. studenoga izabrano je pet generalnih savjetnika Bolničkog reda Svetog Ivana od Boga:

- brat Joaquim Erra Mas
- brat Saji Mullankuzhy, provincijal Austrije
- brat Etienne Sene, ravnatelj bolnice Dalal Xel (Senegal)
- brat John Jung, provincijal Koreje
- brat David Lynch, provincijal Dobrog Pastira (Sjeverna Amerika)

Posljednji tjedan Generalnog kapitula završava 7. studenog, kada će novi generalni poglavar Brat Pascal imenovati Vijeće koje će se sastojati od šestero redovničke braće. Vijeće će zajedno s njim usvojiti završne smjernice i preporuke za budući rad Reda.

2024. godine Poljska je bila šesti domaćin Generalnog kapitula, pridruživši se zemljama poput Italije, Kolumbije, Španjolske, Meksika i Portugala. Organizacijom ovako važnog događaja u Poljskoj, Red je želi izraziti podršku poljskoj provinciji koja je, zajedno sa svojim zajednicama u Ukrajini i Izraelu, duboko posvećena humanitarnoj pomoći i radu s ljudima pogođenima teškim životnim situacijama.

Novo vodstvo Reda, predvođeno fra Pascalom Ahodegnonom, suočava se s izazovima modernog svijeta u kojem će nastojati očuvati misiju ljubavi i služenja, vodeći zajednicu u skladu s vrijednostima suosjećanja i solidarnosti prema svim potrebitima.

06.12.2024. godine, povodom proslave zaštitnika naše provincije Sv. Ambrozija, generalni poglavar Pascal Ahodegnon, posjetio je Centar Svetog Ambrozija u Cernuscu sul Naviglio, nedaleko od Milana. Svečanom slavlju, su se odazvali i predstavnici naše bolnice, prior fra Giovanni Giemula, ravnateljica dr. Maristela Šakić te časne sestre Oyeyemi Marie-Reine Moradeke i Justine Seido Tikry.

Fra Giovanni Giemula

KONCERT "PJESMOM PROBUDIMO OSJETILA"

U sportskoj dvorani novogradiške Elektrotehničke i ekonomske škole održan je veliki donatorski koncert pod nazivom „Pjesmom probudimo osjetila“. Nastupile su velike glazbene zvijezde: Mate Bulić, Dražen Zečić, Đuka Čaić, Matija Višić u pratnji Jocker banda Nova Gradiška i Tamburaškog sastava "Satir" iz Davora.

Koncert je organizirala Hrvatska liga protiv raka „Dr. Zorislav Slović“ podružnica Nova Gradiška, a sredstava su prikupljana za nastavak izgradnje „Parka života“ u svrhu psihofizičkog oporavka bolesnika u Specijalnoj bolnici za psihijatriju i palijativnu skrb Sveti Rafael Strmac. Od prikupljenih sredstava planira se izgradnja senzornog vrta u svrhu omogućavanja doživljaja prirode svim osjetilima bolesnicima specijalne bolnice, a posebice bolesnicima s neurokognitivnim poteškoćama koji se nalaze na Odjelu palijativne skrbi i dugotrajnog liječenja.

Zahvaljujemo se Hrvatskoj ligi protiv raka „Dr. Zorislav Slović“ podružnica Nova Gradiška, Mastering d.o.o., Motion Play agenciji, donatorima i promotorima koncerta te svima koji su na bilo koji način sudjelovali u organizaciji i realizaciji ovog značajnog događaja za našu Bolnicu.

Glorija Bertelović, mag.oec.

SVETI NIKOLA

I našu je Bolnicu posjetio sveti Nikola. Povodom tog događaja, naši pacijenti su sa radnim terapeutkinjama pripremili kratki program. Mogli smo pogledati predstavu i čuti pjesme koje su napisali sami pacijenti te su nam ih hrabro predstavili. Nakon toga su nam otpjevali pjesmu o svetom Nikoli koju je sveti Nikola sigurno čuo pa je došao s poklonima koje je podijelio dobroj djeci naših djelatnika.

Glorija Bertelović, mag.oec.

POSJET DJEČJEM VRTIĆU RADOST

Ususret Sv. Nikoli, zaštitniku djece i Božiću, predvođeni našim časnim sestrama posjetili smo Vrtić Radost u Novoj Gradiški.

„Preko Afrike“ smo pjesmom i plesom povezali djecu i Bolnicu pruživši im tako priliku da iskustveno uče o različitosti ljudi, kultura, specifičnih ljudskih potreba...o onome za što su oni kao djeca vrlo otvoreni i znatiželjni, bez straha i blagonakloni. S druge strane imali su priliku uvidjeti jedinstvenost ljudskog iskustva kroz doživljaj emocija, onoga što nas sve povezuje, bili djeca ili odrasli, pacijenti ili ne-pacijenti, Poklončići djeci od Sv. Nikole, izrađeni za njega sa pacijentima na radnoj terapiji, nisu izostali!

Obogaćeni dječjom otvorenošću i energijom, vedra srca i još ispunjenijeg duha, vratili smo se u Bolnicu poželjevši svima nama odraslima više dječje otvorenosti, iskrenog zanimanja i ljubavi prema drugima!

prof. Ivana Tomić Pavlović, spec. palijativne psihologije

BISKUPOV POSJET SPECIJALNOJ BOLNICI SVETI RAFAEL STRMAC

Dana 10. prosinca 2024. godine, utorak, Specijalnu bolnicu za psihijatriju i palijativnu skrb Sveti Rafael Strmac, prvu i za sada jedinu katoličku bolnicu u Republici Hrvatskoj, pohodio je požeški biskup, msgr. Ivo Martinović, u pratnji tajnika, Mateja Silukovića.

U prostorima bolničke Biblioteke susreo se s ravnateljicom Maristelom Šakić, priorom Januszom Giemulom, fra Giovanniem, dušobrižnikom Ivicom Razumovićem, glavnom sestrom Bolnice Lucom Marković, glavnim sestrama odjela te voditeljima jedinica, kao i članovima užje uprave.

Posjet je započeo zajedničkim razgovorom u kojemu su ravnateljica, prior i prisutni djelatnici Bolnice opisali svoj rad, djelovanje i suradnju s drugim ustanovama, ali i poteškoće s kojima se susreću; dok je biskup Ivo Martinović izrazio radost zbog dolaska, zahvaljujući za rad, trud, ljubav i zajedništvo, uz obećanje podrške i pomoći, uz Božju pomoć i zaštitu.

Biskup je potom obišao cijelu Bolnicu, završivši posjet u bolničkoj kapeli molitvom za bolesnike, djelatnike i njihove obitelji te je svojim blagim pristupom unio mir u Bolnicu u ovo predblagdansko vrijeme.

Glorija Bertelović, mag.oec.

VJESNIK SVETOG RAFAELA- KUTAK ZA SURADNIKE

MALA KUĆA VELIKIH LJUDI

Na adresi Mala 48 za vrijeme odvijanja multidsisciplinarnog programa dnevne bolnice boravi osam pacijenata. Cilj psihijatrije u zajednici je povećanje samo aktualizacije pacijenata u svakodnevnim aktivnostima, integracija u društvo, prepoznavanje i razvijanje vještina koje osoba posjeduje u svrhu postizanja osjećaja samopouzdanja, odgovornosti i samokontrole. Pacijenti prate program Dnevne bolnice u kojem sudjeluju tri puta tjedno u zaštitnoj radionici u prostoru Udruge Granada i dva puta tjedno u bolnici na edukacijskim grupama s članovima tima. Uz to, zajedničkim dogovorom i podjelom radnih zadataka održavaju stambenu jedinicu, poboljšavaju kulturu stanovanja te samostalno osmišljavaju funkcionalnu strukturu dana. Pacijentima je pruženo besplatno stanovanje u kući za vrijeme trajanja programa uz dogovor o poštivanju načela Bolničkog reda Svetog Ivana od Boga i Kućnog reda.

Prema kući se ophode kao prema vlastitoj čuvajući imovinu, uočavajući potrebe i kontinuirano iznoseći svoje prijedloge za poboljšanje. Pacijenti su kroz inkluzivno volontiranje kreativno uredili unutarnji prostor. Integrirani su u lokalnu zajednicu, s organiziranim stanovanjem Sveti Ivan od Boga su išli na izlet na Plitvička jezera i posjetili Advent u Zagrebu.

Sandra Čvorić, bacc.med.tech. i
psihologinja Helena Dakić, mag.psych.

Pacijenti su na edukacijskoj grupi sa psihologom osmislili svoj recept za sreću:

200g radosti
500g ljubavi
200g osmijeha
1kg zdravlja
250g druženja s najmilijima

Sve sastojke dobro začiniti s malo šale i izmiksati uz lijepu glazbu i društvo prijatelja. Smjesu je potrebno izliti u kalup u obliku srca te ispeći na odgovarajućoj temperaturi. Na kraju posuti s puno anđeoskog praha.

DR. KRIŽO KATINIĆ-SUVREMENA OBITELJ I TEŠKA BOLEST

Suvremena obitelj se promijenila. Ipak kada govorimo o obitelji, još uvijek smo u napasti govoriti o idealnoj ili poželjnoj slici obitelji, koju nažalost rijetko susrećemo. Današnja obitelj je postala prvenstveno funkcija pojedinaca koji u njoj ostvaruju ciljeve, udešena je da sve funkcionira, da bude protočno, glatko, da se odvijaju zadani ritmovi, ciljevi i obrasci funkcioniranja. Potisnuta je nekadašnja osnovna funkcija zajedništva, što je značilo odricanje od uskog pojedinačnog interesa, i očuvanje integriteta cjeline. U sadašnjosti Individualizam dominira, s pozitivnim ali i negativnim posljedicama. Disfunkcionalnost obitelji se ne mora vidjeti izvana, pokaže u krizama koje često pogađaju temeljna ustrojstva obitelji. Bolest je jedna od glavnih kriza koje remete ritam, uloge i zadatke koje članovi obitelji moraju ispunjavati da bi se održao ustroj i funkcionalnost.

Teška i kronična bolest, bolno se interpolira u dinamiku suvremene obitelji, ne uvijek izravno već uz pratnju i posredovanje medicine. Medicina po definiciji rješava bolest, preuzima ulogu tumačenja, uklanjanja i ublažavanja bolesti, što se prvo odnosi na bolesnika. Obitelj se oslanja na medicinu i s pravom očekuje obećanu pomoć za svog člana. Ipak u suvremenu obitelji bolest se ne uklapa - i kao da za bolest u njoj nema mjesta - nekako na medicini je da rješava bolest i da opet obitelji vratiti zdravog člana!

Kada se pozabavimo kroničnim bolestima koje idu sa starenjem, nije novost, pače redovito pravilo, da se stariji ljudi dok su još koliko toliko zdravi i samodostatno funkcioniraju rano počinju pripremati za smještaj u domove, svjesni i bez iluzija da će djeca(ako ih imaju i ako nisu daleko), moći i htjeti preuzeti za njih skrb. Neke starije osobe to prihvaćaju mirno i spontano, dok druge teško, iz objektivnih i subjektivnih razloga, tek kao nužni izlaz, razočarani u postignuća vlastitog života i opće civilizacije koja se toliko hvasta svojim postignućima... Što nam to govori?

Njega bolesnika preselila se iz obitelji na institucije. Institucija uz sve dobro što objektivno nudi, ne može zamijeniti obitelj. S druge strane, procedure liječenja kroničnih bolesti, ograničenja koje donose, njega koja slijedi iz toga, postale su toliko složene tehnički i organizaciono da se u obitelji teško, u nekim slučajevima ne mogu cjelovito provoditi. Naglašava se napredak medicine, a nije riješeno gdje se odvija njega, ili samo načelno, što znači da se svaka obitelj, svaki bolesnik, opet moraju snalaziti sami. Čak se pomišlja da bi institucija mogla zamijeniti obitelj i to se nekako prešutno očekuje.

Obitelj je bila prirodno mjesto zajedništva, susretanje bolesnih i zdravih, mladih i starih, koji rade i koji to više zbog bolesti ili starosti, ne mogu. U današnjoj obitelji sve treba biti dobro, a ako nije treba što prije pronaći razlog i odmah ga ukloniti. Ako nije tako stvara se kriza, članovi postaju nezadovoljni, remeti se red i raspored.

Blaga smrt, „Melite thanatos“, mnogima nije darovana, može se reći da je i umiranje kroničan proces, ovisan o trajanju i naravi kroničnih bolesti! Životni vijek se produžio, ali ne i kvaliteta života. Produženje života često znači niz kroničnih bolesti, nuždu vanjske pomoći u liječenju i njezi, ali i nuždu pomoći u održavanju osnovnih preduvjeta života: pomoć u kretanju, nabavi dnevnih potrepština, obavljanju administrativnih poslova, organizaciji prehrane, stanovanja, higijene – i kako je to nužno napomenuti, uz trajan i značajan manjak financijskih sredstva za brojne starije koji ne uspijevaju podmirivati osnovne životne potrebe, niti u zdravlju, a kamoli u bolesti. Deklarativno postoje rješenja, a obitelj nije pripremljena za brigu o starim, k tome nesamostalnim i bolesnim. Institucije uz svu pomoć nude reducirani okvir, zadovoljavaju osnovne potrebe. Ne treba ni spominjati prekid intimnih relacija i emocionalnu prikraćenost koje institucija ne može nadomjestiti niti zamijeniti obiteljsko okruženje, kojem uvijek, a osobito u bolesti i starosti s pravom žudimo.

Svi tvrde i slažu se da život, ali i smrt kada se približi treba, biti dostojanstvena za umirućeg, njegovu okolinu, pa i instituciju ako se njoj događa. Ipak kad se pogleda stvarnost kao da se ne umire na kraju života i od starosti, tražimo i navikli smo da se umire od bolesti. Da nije bolesti, valjda ni smrti ne bilo, bez obzira na godine. Ali smrt ne treba dijagnozu, dijagnoza treba nama, jer smrt se ne prihvaća kao prirodan kraj života i kao da svaku smrt moramo nekako opravdati, „eto dogodila se, nismo je uspjeli spriječiti“. Iako znamo da je smrt nužna i zadana, potiskuje se i neprekidno odlaže, pa makar za jedan dan.

Doista o smrti je toliko toga napisano, neminovno se ponavlja, a opet o njoj ponovo promišljamo. S druge strane sve što znamo, sve što je rečeno ili napisano o smrti, kao da nema učinka. Pitamo se, zašto? Valjda zato što je iskustvo smrti jednokratno kao što je i život jednokratn. Nitko se nije „vratio“ da nam ispriča kako je to u stvari. Zbog toga treba razumjeti i one koji kažu da o smrti ne vrijedi previše naklapati (sjetimo se Epikurove izreke; „dok smo mi smrti nema, a kad nastupi smrt nas više nema“). No iz početka promišljamo o smrti, dodvoravamo joj se, nastojeći je na različite načine odagnati, odložiti, zavarati.

S druge strane drugi mudri ljudi tvrde da tek kad se suočimo sa smrću, kad iznutra prihvatimo da smo smrtna i konačna biće, da tek onda možemo započeti istinski život. I tako dalje i tako u krug... Zna se da se ne samo u molitvama, već i svakodnevnim očitovanjima, ako smrt već mora doći, priziva „laka“ smrt, bez prevelike i duge patnje prije samog kraja. Nažalost to nije prečest slučaj...

prof. dr. sc.
Križo Katinić, dr. med.

VJESNIK SVETOG RAFAELA- KUTAK ZA SURADNIKE

SVJEDOCI MILOSRĐA "ČUDO" U BOLNICI MILOSRDNE BRAĆE NA OTOKU TIBER U RIMU

U 2024. godini smo, još se dobro sjećamo godina pandemije covida (2020.-2023.).

Vratimo li se u 1943. godinu, točnije u Rim, otkrit ćemo da je već tada vladala strašna i smrtonosna epidemija zvana "K-bolest".

Da bismo bolje razumjeli ovu neobičnu priču, moramo krenuti redom.

Otok Tiber nalazi se u Rimu na rijeci Tiber, koji je u antičko doba služio za izolaciju oboljelih od kuge. Budući da je izoliran od grada, širenje zaraze je prirodno ograničeno. U antičko doba na otoku se nalazio hram boga zdravlja Eskulapa. Godine 1584. otok je kupio Red Milosrdne Braće (Fatebenefratelli) koji su ondje osnovali modernu bolnicu, nazvanu Bolnica svetog Ivana Kalibita. Stoljećima se bolnica isticala kao moderna i vrhunska ustanova, koju su građani Rima voljeli zbog kvalitete svojih usluga.

U Italiji prije Drugog svjetskog rata na vlasti je bila Mussolinijeva fašistička vlada. Mussolinijeva politika prema Židovima uvijek je bila diskriminatorna. Izdan je niz zakona koji su Židove praktično sveli na građane drugog reda, na primjer Židovi se nisu mogli vjenčati s Arijevcima, nisu mogli biti zaposlenici javnih uprava i banaka, bilo im je zabranjeno bavljenje profesijom učitelja, bilježnika i novinara, židovska se djeca nisu mogla upisati u državne škole. Pripadnost židovskoj rasi zabilježena je u matičnim knjigama. Međutim, pod Mussolinijevom vladom, za razliku od Njemačke, u Italiji nije bilo progona i masovnih ubojstava Židova.

Italija je 1940. godine ušla u rat na Hitlerovoj strani. Nakon produžetka sukoba i poraza na raznim frontama, Talijani su 1943. svrgnuli Mussolinijevu vladu i sklopili pakt sa saveznicima. Italija odjednom postaje neprijatelj Njemačke pa Nijemci napadaju i okupiraju Italiju.

Dolaskom njemačkih trupa započeli su napadi na židovske zajednice u talijanskim gradovima. Zbog privrženosti svojoj vjeri i kulturi, židovske zajednice živjele su u odvojenim četvrtima, takozvanim getima. To je nažalost olakšalo zadatak Nijemcima, koji su točno znali gdje ih pronaći.

Braća bolničkog reda sv. Ivan od Boga, prisutan u bolnici na otoku Tiber, zajedno s liječnicima, imali su genijalnu ideju: izmislili su "bolest K" ili "zarazu K".

Ovu zapravo nepostojeću bolest, liječnici detaljno elaboriraju, njezine simptome, tijek i prije svega njezinu iznimno visoku zaraznost.

„Bolest K“ imala je tipične karakteristike neurodegenerativne bolesti, s početnom fazom konvulzija i u nekim slučajevima demencije, a zatim degeneracijom, a u kasnijim fazama čak u potpunu paralizu udova, sve do smrti od gušenja. Bolest bi bila izuzetno zarazna, virus K prenosio se zrakom.

Cijeli klinički paviljon bolnice bio je namjenjen „K bolesti“, gdje su Židovi i Poljaci primani pod lažnim imenima u ne prevelikim skupinama. Ostajali su nekoliko dana, čekajući da tiskara potajno izradi lažne dokumente s katoličkim prezimenima kako bi im olakšalo bijeg.

Liječnici su naredili da se ne ulazi u odjele gdje su bili hospitalizirani "zarazni" pacijenti; «Na dan kada su nacisti stigli u bolnicu, pacijentima je savjetovano da "kašlju, kašlju neprestano", kako bi uplašili Njemce. Nacisti su mislili da je "K" bolest neka vrsta raka ili tuberkuloze (K bacillus je izazivao Kochovu bolest, tj. tuberkulozu, od koje je vojska strahovala).

Prijevara je uspjela, SS-ovci, bojeći se zaraze tom strašnom i opasnom bolešću, nikada nisu upali u izolacijski odjel.

Fra Giovanni Giemula

VJESNIK SVETOG RAFAELA - KUTAK ZASURADNIKE
VRIJEME DOŠAŠĆA - „ADVENTURE“

Prosinac je... Upaljena je i prva adventska svijeća. Kažu- Adventura je! O, kako to moćno zvuči! Zahuktava se... Svjetleća tijela trepere, bljeskaju... Sa svih strana pjesme u istom ritmu; uglavnom na engleskom jeziku: All Want for Christmas...Jingle Bells...pa poneka na hrvatskom: Zvončići, zvončići, zvone cijelu noć i(dan!). Kućica do kućice...miris kuhanih kobasica, senfa; fritule, kuhano vino, medovina... miriše cimet i klinčići. Blješte reklame...kupite povoljno! Lampioni, baloni, ulično šarenilo. Još su tri tjedna do Božića, a ono božićna čarolija osvojila grad... Evo i Djeda Mraza i Bake Mrazice, a evo i Unučića Mrazića. Uхватili se u kolo i vrte se. Oko njih sretna dječja lica. Očice im sjaje. Čekaju darove...

I odjednom neočekivano pojavio se On... Zbunjenost Mu se ocrtava na licu. Kakva je ovo gužva, metež, gibanje...? Kakva je ovo jaka svjetlost? Odakle dolazi? Kažu-Došašće! Koga to oni dočekuju? Ni zvijezde se ne vide od gorućih električnih svjetiljčica. Milijun ih je...Natječu se tko će ih više upaliti. I svake godine sve ih je više i više. Zaokupljeni užicima i kupovinom nitko Ga nije prepoznao. Osjeti žalost u duši. Pomisli -Je li to moj svijet? Je li to moj narod za koji sam podnio žrtvu? I sjeti se kuće Oca svojega i trgovaca u Hramu. Obuze ga srdžba. Da ugasi svjetiljke i zaustavi bučnu gomilu i baci sve pod noge?

Ipak odustane i brzim koracima napusti grad i pođe u noć sam i žalostan...Hodao je i hodao poljskim putevima, uz šumarke... Samo mu je mjesečina osvijetljavala puteljke i staze. Umor ga počeo svladavati.

U daljini selo...tek se nazire. Poneki lavež psa odaje da je blizu sela. I evo ga... blizu je. Tiho i mirno utonulo u mrak. Kućice u nizu...iako u ponekima nema života poodavno. Pokuca na vrata prve kućice. U njoj je tek blaga svjetlost svijeće bila znak da u njoj ima života. Obradova se kad mu vrata otvori starica s krunicom u ruci. -Hvaljen Isus, Majko-reče joj. Ona mu potihom otpozdravi - Hvaljen, Isus, Sinko...Pomisli, putnik neki traži prenoćište. Sumnja joj prekrije lice-Što ako je lopov neki?- i u strahu pritisne vrata. I opet kucanje... Glas umornoga ponovo se javi: - Majko, zar me ne prepoznaješ? Sin sam Čovječji što treba prenoćište, a u tebe je srce veliko čim vidjeh ti krunicu u ruci. Ne plaši se...Donosim radost onima koji vjeruju-pozva ju ponovo. I tek tada starica prepozna neobičnoga Gosta. Oči joj se orosiše suzama, a sobicu obasja svjetlost Njegove Svetosti. Molitva Njegova i njezina ispuni sobicu.

I tako je Isus svake večeri pohodio domove seljana koji se nisu mogli naćuditi kako je baš On, Isus, odlučio pohoditi njihove skromne domove i prebivati svake večeri u drugome domu baš u vrijeme došašća. Čuđenju nije bilo kraja... i tako sve do Badnje večeri kad je cijelo selo zajedno s Isusom pošlo na misu ponoćku u seosku kapelicu na brežuljku iznad sela. Bilo je radosno i svečano... Pjevale su se božićne pjesme. Slavilo se Isusovo poroćenje. Orilo se iz sviju grla- Radujte se narodi...

Daleko od gradske buke, u skromnosti puka i ove noći Isus se ponovo rodio za nas.

prof. Vjekoslava Bagarić

DRŽAVNO LJEČILIŠTE ZA PLUĆNE BOLESNIKE "STRMAC" (1929.-1942)

Osim u odgojno obrazovnom radu u vrtićima, jaslicama, dječjim domovima i školama Milosrdne sestre sv. Križa svoju su ljubav darovale djeci i u Lječilištu za djecu bolesnu od tuberkuloze u sanatoriju u Strmcu. Lječilište leži usred šume, u veoma lijepom i zdravom kraju. Odasvud ga okružuju crnogorične i bjelogorične šume planine Psunja, a nalazi se na oko 800 m nadmorske visine. O izgledu Lječilišta sestra je u kroniku zapsala: "Sanatorij se nalazi nedaleko Nove Gradiške i vrlo je moderno uređen sa svim sanitarnim i higijenskim uređajem. Tu se nalaze prostrane i zračne spavaone, ležaoane, blagovaone, sobe za dnevni boravak i dr. Sanatorij se odlikuje idealnim smještajem po osamljenosti usred velikog šumskog područja, koje obiluje mnogobrojnom visokom divljači. Sve su prostorije zračne, higijenski čiste. Zgrada je snabdjevena potrebnim kupatima i umivaonicama. Nedaleko od zgrade načinjen je bazen, gdje djeca mogu na svježem zraku plivati. Sanatorij ima vlastitu električnu centralu i dobro uređenu kanalizaciju".

U ožujku 1929. došli su članovi uprave Higijenskog zavoda iz Zagreba u Đakovo s molbom da bi sestre preuzele njegu bolesne djece u ovom lječilištu. Već za dva dana uputile su se u Strmac s. Charitas Alt, provincijalna poglavarica i s. Fides Petz, njezina zamjenica kako bi pogledale mjesto, provjerile mogu li sestre svaki dan imati sv. misu, te što ih očekuje u ovom radu. Budući da su okolnosti odgovarale sestrama provincijalna uprava je 1.5. 1929. poslala u lječilište pet sestara. Prva poglavarica bila je s. Kvirina Hrčić. U lječilištu je boravilo između 50 i 60 djece, a preko ljetnih praznika bilo je ih i do stotinu. Sestre su imale kapelicu koju im je pomogao opremiti franjevac p. Eugen Kukula koji je svaki dan revno dolazio služiti sv. Misu iz Cernika.

Da djeca ne bi ostala bez školskih predmeta 1. rujna 1929. dozvolom Ministarstva otvorena je u Strmcu četverorazredna osnovna škola na kojoj je bila namještena s. Pija Basta. Ona je vrlo lijepo radila s djecom. Brodski književnik Dragutin Horkić opisao je u jednoj svojoj priči kako je provodio dane svoga liječenja u ovom lječilištu. On piše: "U Strmcu sam pošao u prvi razred. Naučio sam slova. I to ne samo ona iz početnice. Nego i ona iz 'Čitanke prirode'. Jer učionica naše učiteljice časne sestre Pie nije bio samo razred. Nego i šuma. Listopadna. Zimzelena. S učilima visokim, uspravnim: bor, bukva, hrast, jasen, grab, jela, smreka, joha, brijest, breza, javor, jagnjed (...) I tko da onda u razredu sestre Pie, tamo na Strmcu, ne zaboravi kašalj, tko da ne ozdravi?"

Do u detalje je bio propisan Kućni red i njega su se morali svi držati. Sadrži 25 točaka od dolaska u bolnicu do odlaska, ponašanju u prostorima i izvan lječilišta i slično. Čitamo tako npr. točku 16. "Tko se ogriješi o kućni ili dnevni red biti će kažnjen, po potrebi i isključenjem.", ili točka. 17. "Osoblju zavoda strogo je zabranjeno primati od bolesnika nagrade za djela, koja su dužni učiniti po propisima Lječilišta" itd. Bio je to naporan ali plodonosan rad. Najteže je sestrama bilo neslaganje personala, a pravoslavni žitelji ih nisu baš rado gledali ni susretali. O tome svjedoče zapisnici provincijalnih vizitacija.

Pohod sestrama odvijao se 13. i 14. kolovoza 1930. i tu je, među ostalim zapisano da sestre moraju biti oprezne zbog drugih koji nisu katolici i zbog nejedinstva među liječnicima i činovnicima.

Broj djece se povećavao pa je godine 1938. izgrađen novi paviljon za djecu željezničarskih radnika. Tu su službu preuzele dvije sestre i još jedna je došla za noćnu službu. Tako se i zajednica sestara povećala. Ovdje su sestre doživjele i teško iskušenje. U popodnevnim satima 8. veljače 1942. godine kad su djeca bila na propisanom mirovanju u jednom kaminu je izbila vatra. Kako je zgrada bila građena od drveta vatra se brzo širila. Sanatorij je u šumi a bio je dubok snijeg. Sestre su pod životnom opasnošću iznosile male bolesnike iz goruće zgrade. Sva su djeca i sva njihova imovina spašena. Vatrogasci su stigli u zadnji čas i ugasili vatru. Nije bilo ljudskih žrtava. No sestre su ostale bez ičega. Sva njihova imovina je izgorjela. Na sebe nisu imale vremena misliti. Važno im je bilo da su djeca ostala neozlijeđena. Poglavarica je iznijela Presveto iz kapelice i tako spasila Isusa. Djeca su preseljena u novi paviljon i rad je neometano nastavljen. Ovdje se na djelu pokazala solidarnost sestara. U provincijalnoj kući u Đakovu kao i u svim filijalama sestre su sakupile rublje i odjeću te poslale svojim susestrama u Strmac. Na zgarištu, u pepelu, nakon nekoliko dana, sestre su našle neoštećenu sliku desete postaje križnoga puta - Isusa svlače. Bio je to simboličan dar Isusa sestrama. Ostale su bez odijela, ali ne neodjevene zahvaljujući sestrinskoj ljubavi.

Kako je II. svjetski rat bjesnio svom žestinom, a sanatorij bio potpuno na osami, događalo se da su "nailazile" različite vojne grupacije i sestrama je bilo jako teško, a bilo je i opasnih situacija, kako za njih tako i za djecu.

O tim danima s. Agreda Črep piše: "Kad su oružane borbe i napadi partizana učestali, roditelji su svoju djecu povukli kućama, a mi smo preselili u obližnji hotel. Ja sam s ostatkom djece bez roditelja, koja su bila prebačena iz okolice Kupresa, i smještena u Lječilište, otputovala 26. lipnja 1942. i predala ih uz prатnju osoblja sa Strmca u jedan dječji Dom u Zagrebu.

Za vrijeme oružanih napada na Lječilište bilo je teško s djecom. Spavali smo na podu s njima (na madracima) a srećom je dr. Ljuba Vučak s nama. Djecu smo stalno umirivali, da to vojnici "vježbaju", a djeca su stalno pitala: 'Pa kad će već prestati vježbati?' (...) Partizani su zauzeli Lječilište kad su sva djeca i mi sestre napustili to područje".

Time je i rad sestara u Lječilištu došao kraju. Od 1929. do 1942. sestre su djeci učinile puno dobra. Znalo je biti veoma naporno pa i opasno, ali ipak u radu s djecom bilo je puno vedrine, radosti i veselih dogodovština. Njih nam je ostavila zapisane s. Agreda. Ovim odlaskom sestara i djece završava povijest rada sestara sv. Križa u Lječilištu za tuberkuloznu djecu u Strmcu!

Izvadak iz monografije : preuzeto susretljivošću i ljubaznošću s. M. Estera Radičević, "Milosrdne sestre sv. Križa Hrvatske provincije. O 150. obljetnici dolaska u Đakovo (1868.-2018.)", Đakovo, 2018., od str. 123.-126.

VJESNIK SVETOG RAFAELA- POVIJESNI KUTAK BOLNICA STRMAC 1974.

Srednju medicinsku školu sam završila 1974. godine u Sremskoj Mitrovici.

Na dodijeli diplome 26. lipnja 1974. godine, bili su dr. Čepić i Ilija Lončar kadrovik iz novogradiške bolnice. Oni su mi ponudili posao u Novoj Gradiškoj i na Strmcu. Odmah sam se prijavila i već 7 srpnja iste godine krenula raditi.

Moj prvi susret s Bolnicom bio je nezaboravan. Bolnica u prirodi okružena šumom! Stigla sam bolničkim autobusom. Sam ulazak na odjel bio je prekrasan. U holu su bile dvije od šiblja pletene stolice, a u sredini isti takav stol. U jednom uglu je bio veliki cvjetnjak s velikom zelenom biljkom što ga zovu fikus. Po dolasku na svoje prvo radno mjesto, što je bio drugi kat na kome je bilo oko 80 pacijenata, dobila sam upute i počela raditi. Poslije 14 dana ostajem sama u popodnevnoj smjeni sa svim tim pacijentima. Odjel je imao 12 soba: deset osmero krevetnih i dvije četvero krevetne sobe.

U Bolnici su bila još dva odjela pa je ukupno bilo oko 200 pacijenata. Pacijenti su dolazili iz okolnih mjesta, a puno pacijenata je bilo iz Bosne. Također je bilo pacijenata iz psihijatrijske bolnice iz Popovače, Pakraca i drugih bolnica toga tipa. Jednom prilikom jedan takav psihijatrijski bolesnik je skočio kroz prozor i teško se povrijedio. Naravno, prozori nisu imali nikakvu zaštitu da bi te pacijente spriječili u njihovoj namjeri. Pacijenti su ležali dosta dugo, a nerijetko i po 6 mjeseci.

Autobus kojim sam doputovala na Strmac prevozio je osoblje u smjenu pa mu je takav bio i vozni red. Taj autobus prevozio je i stanovnike okolnih sela, Cernika i Šumetlice. Taj prijevoz osoblje nije plaćalo. Šef mi je bio dr. Stošić, a glavna sestra Jelena Miličević. U bolnici su još radili i dr. Dedojević, dr. Bulat, dr. Brumen, kasnije i dr. Ljubojević i dr. Purgarić. Bolnica nije bila samo za pacijente koji su bolovali od tuberkuloze, nego i za druge plućne bolesti. Kako je bilo i djece, za njih je bila organizirana škola. Nastava se odvijala tijekom dopodneva, a učiteljica je bila Grganić Anica. Škola se 1977. godine ukida jer je bilo sve manje djece i učiteljica prelazi raditi u prijemnu kancelariju.

Bolnica nije imala lift, a svi pacijenti su se morali jednom mjesečno slikati na RTG-u koji je bio u prizemlju. Teže pokretne pacijente su nosile 4 sestre u stolici s produženim ručkama, a nerijetko su nam pomagali i pokretni pacijenti, premda to nije bilo baš preporučljivo. Nama sestrama na Strmcu, to je bilo normalno jer lift nitko nije ni spominjao. Kada bismo primili novog pacijenta, vadili bismo mu krv i radili sve pretrage potrebne za dijagnozu. Bolnica je imala svoj laboratorij i bila je neovisna o Bolnici u Novoj Gradiški.

Radili smo između ostalog i Waserman test. Rekli su mi da je to test na sifilis jer je bilo dosta starijih pacijenata koji su preboljeli tu bolest. Bilo je tu pacijenata rođenih 1890. godine i starijih.

Često se dogodilo da je netko od pacijenata preminuo. Ležao bi dva sata na odjelu u svom krevetu, a potom ga je trebalo odnijeti u mrtvačnicu koja je bila udaljena 50 metara od zgrade bolnice. Posebno je bilo dramatično ako bi se to dogodilo u noćnoj smjeni. U toj situaciji pomagao bi nam noćni čuvar.

Jednom prilikom bila je zima i noć, a kada smo došli do mrtvačnice, vrata su „zabrekla“ od zime i nisu se dala otvoriti. Čuvar je otišao po sjekiru i pajser da otvori vrata, a ja sam ostala sama s preminulim usred šume i mraka. Bilo je vrlo stresno. Naravno, bilo je još takvih situacija stresnih za sestre. Jedna starija sestra mi je ispričala da je jedne ljetne noći, kada je bilo dosta otvorenih prozora u prizemlju, ušetao jedan zatvorenik požeške bolnice sa lisicama na rukama i lancima na nogama. Mislila sam: „Samo da se to meni ne dogodi.“ Imala sam samo 18 godina.

U Bolnici na Strmcu nije postojala garderoba za sestre. Liječnici su imali svoje sobe, a mi sestre smo se presvlačile na hodniku. Tu su bili veliki ormari i mi bismo otvorili dva ormara, primakli vrata od otvorenih ormara i tu se presvlačili u uniformu i ostavljali svoju robu i osobne stvari. Imale smo ključeve od svoga ormara. Preostali ormari na tom dugačkom hodniku služili su za pacijente, tj. njihove stvari. Nitko od nas nije se bunio jer to je bilo tako normalno.

Naravno bilo je i lijepih situacija. U prvoj smjeni bilo nas je tri do četiri sestre. Kada smo imale stanku za kavu ili obrok, starije sestre su nam pričale neke dogodovštine, a bilo je tu vrlo komičnih događaja. Smijale smo se, družile i voljele svoj posao, radile ga sa zadovoljstvom i uživanjem.

Kada sam počela raditi, bilo je ljeto. Radnici su pokosili travu na livadi oko bolnice. Trava se osušila i trebalo je pokupiti sjeno jer se spremala kiša. Oko 10 sati došla je glavna sestra i rekla da ja i još jedna kolegica danas idemo kupiti sijeno. Kako sam živjela u gradu, nikada nisam kupila sjeno i nisam znala to raditi. Starije kolegice su gledale kroz prozor s drugoga kata i smijale se jer sam sve prebacivala preko glave.

I još jedna slična situacija, koje se sjećam. Došla je jesen, zahladilo je i kišilo. Kukuruzi u Posavini u vlasništvu PIK-a nisu bili pobrani i sa svakog odjela išla je po jedna sestra pomoći u berbi kukuruza. Opet sam išla ja iako to nisam prije nikad radila, ali su mi rekli: „Naučit ćeš.“ Stigli smo na polje autobusom. Bilo je hladno, ruke prljave, a kad je došao ručak nismo imali gdje oprati ruke. Ručali smo prljavim rukama i ništa nam nije bilo. Lijepo smo se zabavljali, puno smijali i družili!

Bolnica na Strmcu imala je svoju kuhinju s velikom blagovaonicom u kojoj su objedovali pokretni pacijenti, a nerijetko su se u toj blagovaonici odvijale svečanosti i ručak pa čak i za Novogradišku bolnicu. Bolnica je imala i svoj vozni park – autobuse, sanitete, kombije, kamione za prijevoz razne robe za Bolnicu koja je imala i svoju praonicu rublja i krojačnicu u kojoj su se krpale posteljine, uniforme osoblja i sve što je trebalo sašiti. U vlasništvu je imala svinjce na prostoru uz šumu u kojima su se uzgajale svinje te se meso koristilo za prehranu pacijenata. Svinje su se hranile, između ostalog, ostacima hrane jer su obroci bili vrlo obilni jer se tuberkuloza, osim lijekovima, liječila i dobrom prehranom.

Bolnica je imala svoga domara koji je bio dostupan u svakom trenutku i danju i noću. U krugu Bolnice bilo je nekoliko stanova u kojima su stanovali djelatnici s obiteljima.

Godine 1987. veliki dio sestara prelazi u Novogradišku bolnicu pa tako i ja. Bolnica je, da bi dalje sve funkcioniralo, primila nove sestre. Međutim, potpuno je prestala s radom 1991. godine kada počinje Domovinski rat pa se u Bolnicu smještaju vojnici iz drugih dijelova Hrvatske.

Danas sam u zasluženoj mirovini, sretna majka liječnice i baka krasnih unuka. Zadovoljna što sam svoj profesionalni put završila pomažući drugima. Poručujem svim mladim, kako se na kraju svaki posao isplati raditi otvorenog uma i srca uz poslušnost i pokojnu žrtvu.

sr. Vera Funes,
djelatnica Bolnice od 1974. do 1987.

DOBRO BIRAM VOLONTIRAM- PLETENJE RUKAMA I FRAKTALNO CRTANJE

Kontinuirano težimo poboljšanju kvalitete života naših bolesnika kroz različite terapijske aktivnosti koje nisu isključivo medicinske, već i kreativne, opuštajuće i edukativne. U cilju potpune rehabilitacije i pružanja dodatnih sadržaja koji mogu doprinosti mentalnom i emocionalnom blagostanju bolesnika, bolnica je u svojim prostorima omogućila provođenje programa poput fraktalnog crtanja i pletenja prstima, koje provode volonteri lokalne zajednice.

Naše volonterke su gospođa Katarina Emanović – fraktalno crtanje, te gospođa Ivanka Špoljarić – heklanje/štrikanje.

Filip Vukušić, mag.iur.

NOVI DJELATNICI

NAŠA BOLNICA DO DANA TISKANJA VJESNIKA ZAPOSŁJAVA UKUPNO 124 DJELATNIKA NA RAZLIČITIM RADNIM MJESTIMA.

OVIM PUTEM POZDRAVLJAMO DJELATNIKE KOJI SU ZAPOČELI S RADOM OD POČETKA 2024. GODINE I ŽELIMO IM SRDAČNU DOBRODOŠLICU:

- BELAN, ANA - MEDICINSKA SESTRA
- BIZJAK, JELA- NJEGOVATELJICA
- BUŠIĆ, KRUNO – PRVOSTUPNIK FIZIOTERAPIJE
- ČAIĆ, ŽELJKA – FARMACEUTSKI TEHNIČAR
- KAURIN, NIKOLINA – MEDICINSKA SESTRA
- KLARIĆ, KLARA – MEDICINSKA SESTRA
- PETRIČEVIĆ, DAMIR – KUCHAR
- TERZIĆ, DOMINIK – KUCHAR
- TRBARA, GABRIJELA – PRVOSTUPNICA RADNE TERAPIJE

NADAMO SE I VJERUJEMO DA SE DOBRO SNALAZITE U NOVOJ RADNOJ SREDINI I DA STE LIJEPO PRIHVAĆENI U NAŠ MALI KOLEKTIV. NEKA VAS U RADU PRATI ZAGOVOR SV. IVANA OD BOGA, A U NJEGOVOM ŽIVOTU I DJELIMA PRONAĐITE UPORIŠTE I SNAGU ZA SVAKODNEVNE IZAZOVE.

